

Greek Translated by:
Christina Soulios, MSc.
Psychologist, Palliative Care
Trainee in Systemic Psychotherapy, Athenian Institute of Anthropos, Greece

Όντας Συστημικός Θεραπευτής στην Οικογένεια και σε Φορείς

Célia M.D.Sales¹ & Francisco Xavier Pina Prata²

¹Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Λισαβώνας, Κέντρο Ψυχολογικής Έρευνας
[Centro de Investigação em Psicologia (CIP/UAL)], Πορτογαλία και Κέντρο
Κοινωνικής Έρευνας και Παρέμβασης [Centro de Investigaçao e Intervençao Social
(CIS- ISCTE/IUL)], Πορτογαλία

[Associação Portuguesa de Terapia Familiar e Comunitária (APTEFC)]

²Καθηγητής Ψυχολογίας και Επιστημών Εκπαίδευσης της Λισαβώνας, Πορτογαλία,
Πορτογαλική Εταιρία Οικογενειακής και Κοινωνικής Θεραπείας
[Associação Portuguesa de Terapia Familiar e Comunitária (APTEFC)]

Αυτό το άρθρο είναι συνεισφορά ενός από τους πρωτοπόρους της οικογενειακής θεραπείας στην Ευρώπη, του F. X. Pina Prata. Βασισμένο σε μια συνέντευξη, με σύντομες βιογραφικές και συναφείς σημειώσεις, ξεκινάμε αναφερόμενοι ξανά στην ευρεία συστημική του έννοια, π.χ. η αναγνώριση των σταθερών κάθε ανθρώπινου συστήματος, είτε είναι οικογένεια, κοινότητα ή οργανισμός/φορέας. Η πρακτική εφαρμογή αυτών των αρχών περιγράφεται από γεγονότα του προσωπικού του βίου όπως και από αναφορές των παρεμβάσεων σε φορείς και οικογένειες. Ο διάλογος μετά κατευθύνεται προς αυτό που στην πραγματικότητα είναι θεραπεία, προς αυτό που διακρίνει τη συστημική κλινική παρέμβαση από άλλες ψυχοθεραπείες και προς τις εξελίξεις στις οποίες υποβάλλεται κανείς κατά τη διάρκεια της ζωής του, από το να είναι σε θεραπεία στο να είναι θεραπευτής. Πέραν των περιεχομένων του άρθρου αυτού, ένα αντίγραφο διαλόγου επιτρέπει στον αναγνώστη να αποκτήσει συνείδηση του δημιουργικού, μεταφορικού, επαναληπτικού και πλήρως δεοντολογικού τρόπου που χαρακτηρίζει τον Pina Prata.

Λέξεις κλειδιά: Pina Prata, οικογενειακή θεραπεία, φορείς, συστημική προσέγγιση, το να είσαι θεραπευτής.

Καθρεπτική Ακρόαση και Αρνητική Έρευνα: Δύο Ασκήσεις για την Ενίσχυση της Επικοινωνίας μεταξύ Ζευγαριών

Karl Tomm¹ και Jill Acton²

¹Καθηγητής Ψυχιατρικής, Πανεπιστήμιο Κάλιαρι, Διευθυντής Κέντρου Οικογενειακής
Θεραπείας του Κάλιαρι (Calgary Family Therapy Centre)

²Ιδιώτης Ψυχίατρος, Vernon, B.C., Καναδάς

Η εργασία αυτή σκιαγραφεί μια σειρά από συγκεκριμένα βήματα μέσα σε δυο σαφείς ασκήσεις που μπορούν να βοηθήσουν ζευγάρια να επικοινωνήσουν πιο επιτυχημένα συν-κατασκευάζοντας καλύτερη κατανόηση ο ένας για τον άλλον και για τις εμπειρίες τους μέσα στη σχέση. Η δομή κάθε άσκησης διευκολύνει μια μετατόπιση από τον εγωκεντρισμό προς τον εταιρο-κεντρισμό σε μια κοινή διεργασία συν-δημιουργίας περισσότερης από κοινού συναίνεσης στις πραγματικότητές τους.

Λέξεις κλειδιά: ακρόαση, άσκηση επικοινωνίας, θεραπεία ζευγαριών, συν-δημιουργία κατανόησης/αντίληψης.

Μια Ποιοτική Μελέτη Χρησιμοποιώντας την Ερμηνευτική Φαινομενολογική Ανάλυση για την Διερεύνηση Εμπειριών Κλινικών που Δουλεύουν με Πελάτες σε Ποικίλα Πλαίσια

Aurora Bracelli

Συστημική Οικογενειακή Θεραπεύτρια και Επαγγελματίας Γονεϊκού Ρόλου, Doncaster, HB

Λόγω αλλαγών στη δημόσια πολιτική και προϋπολογισμών που όλο και συρρικνώνονται, οι θεραπευτές καλούνται όλο και περισσότερο να παράσχουν τις υπηρεσίες τους έξω από κλινικά πλαίσια, μερικές φορές σύμφωνα με τις προτιμήσεις τους ενώ άλλες φορές όχι. Ο στόχος αυτής της μελέτης είναι η απόκτηση επίγνωσης για τις εμπειρίες κλινικών που έχουν δουλέψει σε διαφορετικά πλαίσια, για να διαπιστώσουμε τις βάσεις των προτιμήσεών τους και για να εξετάσουμε αν και πως τα διαφορετικά πλαίσια επιδρούν επάνω σε αυτούς και τους πελάτες τους σε θεραπεία.

Η βιβλιογραφία εμφανίζει λίγες μελέτες που απευθύνονται σε αυτές τις όψεις εμπειρίας των κλινικών αλλά, κατά κοινή ομολογία, απαιτείται μελέτη στον τομέα αυτό. Χρησιμοποιώντας ημι-δομημένες συνεντεύξεις μέσω της μεθοδολογίας της ερμηνευτικής φαινομενολογικής ανάλυσης πέντε αποκρινόμενοι ανέφεραν τις εμπειρίες τους.

Πέντε Κεντρικά Θέματα αναδύθηκαν από τις συνεντεύξεις, κυρίως Five Master Θεραπευτικός Σκοπός, Έλεγχος και Εξουσία, Επαγγελματισμός, Συντελεστικοί Παράγοντες και Πραγματισμός, αλλά εν κατακλείδι οι προτιμήσεις δεν ήταν παγκόσμιες και αυτό που λειτούργησε ήταν μια ερώτηση περί «αλόγων για κούρσες». Αυτά τα Κεντρικά Θέματα απέδειξαν να είναι μια βασανιστική ματιά των σημαντικών ευρημάτων τα οποία μπορεί να παραχθούν από μια πιο περιεκτική μελέτη με μεγαλύτερο αντιπροσωπευτικό δείγμα. Ο συγγραφέας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εκπαίδευση σε πλαίσια οικιακά είναι ένας τομέας που ειδικά απαιτεί περαιτέρω έρευνα επειδή φαίνεται ότι η παρούσα εκπαίδευση αφορά μόνο το κλινικό πλαίσιο.

Λέξεις κλειδιά: ερμηνευτική φαινομενολογική ανάλυση, ποιοτική, προτιμήσεις, πλαίσια, με βάση την οικία, με κλινική βάση, εκπαίδευση.

Θεραπευτικές Πραγματικότητας και το/η/ο Διαλογικό/ή/ός: Σώμα, Αίσθημα, Γλώσσα και Κόσμος¹

John Shotter

Επίτιμος Καθηγητής Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο του New Hampshire, ΗΠΑ

Αυτό που είναι ιδιαίτερο σε όλες τις διαλογικά-δομημένες συναλλαγές είναι το αναδυτικό, δυναμικό ξεδίπλωμά τους, η έμφυτη δημιουργικότητά τους, η μοναδικότητα και η μη-οριστικοποιητικότητα/ μη-τελεσιδικότητα τους: μέσα σε όλα αυτά, αργά ή γρήγορα, κάτι μοναδικά καινούργιο δημιουργείται, το οποίο σχετίζεται με έναν πολύπλοκο τρόπο με την κατάσταση μέσα στην οποία δημιουργείται, αλλά το οποίο παραμένει ανοιχτό σε περεταίρω εξέλιξη. Το *συμβειν* μιας «θεραπευτικής στιγμής» άρα συμβαίνει όταν αυτό το *μοναδικά καινούργιο κατιτίς* ανοίγει νέους δρόμους προς το μέλλον που προηγουμένως δεν είχαν παρατηρηθεί. Η δημιουργία τέτοιων μοναδικά καινούργιων γεγονότων οφείλεται, θα επιχειρηματολογήσω, στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η αυθόρμητη αποκριτικότητα των σωμάτων μας, ως ενός σημείου, για να δώσει «εκφραστικό σχήμα» στην μοναδικότητα των αισθημάτων μας καθώς τα εκφράζουμε προς τα έξω στον κόσμο (Todes, 2001). Αυτό που αλλάζει μέσα μας σε τέτοιες συναντήσεις δεν είναι η

1. Εργασία που παραδόθηκε στο 19^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Οικογενειακής Θεραπείας, *Οικογενειακή Θεραπεία: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ύαση*, στο Άμστερνταμ, 30 Μαρτίου-2 Απριλίου, 2011. Ως ενός σημείου, έχω διατηρήσει τον κάπως προσωπικό τόνο της συζήτησης, αφού όπως θα δούμε, ο τόνος μια έκφρασης μεταφέρει κάτι από το «βαθύτερο αίσθημα» που σχηματίζει την άρθρωσή της.

εκμάθηση νέων γεγονότων ή κομματιών πληροφορίας, αλλά η εκμάθηση από εμάς νέων τρόπων να σχετίζουμε τους εαυτούς μας με τους άλλους και την αλληλικότητα στον κόσμο τριγύρω μας, τρόπους πιο κατάλληλους για τις ανάγκες μας και στην ανθρώπινη μας άνθηση. Συζητώντας αυτά τα θέματα, θα βασιστώ στη δουλειά των Bakhtin (1986) και Wittgenstein (1953), καθώς και οι δυο διερευνούν τα όσα μας περιβάλλουν στο ξεδιπλωμένο σχήμα των αρθρώσεων και άλλων εκφράσεών μας.

Λέξεις κλειδιά: ενσωμάτωση, αισθήματα, εκφραστικότητα, αποκριτικότητα, διαλογικός.

Οικογένεια και Άτομο στην Εφηβική Διανοητική Ανορεξία: Μια εμπειρία “Αναστελλόμενου Χρόνου”

Luigi Onnis

Καθηγητής Ψυχιατρικής

Πανεπιστήμιο Κλινικής Ψυχολογίας “La Sapienza” – Ρώμη

Διευθυντής του I.E.F.Co.S: European Institute of Systemic Training and Counselling

(Ευρωπαϊκό Κέντρο Συστημικής Εκπαίδευσης και Συμβουλευτικής)

Μια σύμπλοκη κλινική προσέγγιση στα προβλήματα της εφηβικής ανορεξίας και βουλιμίας περιγράφεται. Η προσέγγιση αυτή εμπνέεται, στο επίπεδο της θεωρίας, από το συστημικό μοντέλο και, σε πρακτικό και θεραπευτικό επίπεδο, από τη σημασία της δουλειάς με οικογένειες, βασιζόμενοι στα τεκμήρια της χρησιμότητας της εμπλοκής των οικογενειών στην αντιμετώπιση των διατροφικών διαταραχών της εφηβείας. Η αποτελεσματικότητα της θεραπείας με την οικογένεια έχει τεκμηριωθεί όχι μόνο από τις κλασικές μελέτες του Minuchin αλλά και από πιο πρόσφατες μελέτες που τονίζουν την χρησιμότητα της πολλαπλής οικογενειακής θεραπείας. Η οικογένεια αντιμετωπίζεται ως ένα σύστημα μέσα στο οποίο πολλαπλά επίπεδα πρέπει να εξερευνηθούν: το επίπεδο της αλληλεπίδρασης των κοινών αξιών και των «οικογενειακών μύθων», το «εδώ και τώρα» όπως και οι ιστορίες μέσα από μια διαγενεακή οπτική.

Λέξεις κλειδιά: ανορεξία, βουλιμία, συστημική θεραπεία, ενδογενεακός, οικογενειακοί μύθοι, διατροφική διαταραχή.